

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. What was Resh Lakish's relationship with Rabbi?
2. In what sense was Resh Lakish a Baal Teshuvah (Penitent)?
3. Who were Resh Lakish's teachers?
4. Describe Resh Lakish's relationship with Rabbi Yehudah HaNasi III.
5. Describe the circumstances of Resh Lakish's death.

This and much more will be addressed in the fourth lecture of this series: "The Baal Teshuvah".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series IV Lecture #4

THE BAAL TESHUVAH

I. Beginnings

A.

אמר ריש לקיש לרבי יהודה נשיאה: כך מקובלני מאבותי, ואמרי לה מאבותיך: כל עיר שאין בה תינוקות של בית רבן - מחריבין אותה. שבת קיט:

Resh Lakish also said to R. Yehudah the Prince [III]: I have this tradition from my fathers — others state, from your fathers: Every town in which there are no school children shall be destroyed. **Shabbos 119b**

B.

א"ל ריש לקיש: מנו רב, ומנו רב, ולא ידענא ליה? א"ר יוחנן: ולא נהירא ליה לאותו תלמיד ששימש את רבי רבה ור' חייא? והאלקים כל אותן שנים ששימש אותו תלמיד בישיבה - אני שמשתי בעמידה, ומאן גבר - הוא גבר בכולא. חולין נד.

Resh Lakish retorted, 'Who is this Rav? Who is this Rav? I know him not'. Said R. Yochanan to him, 'Do you not remember that disciple who attended the lectures of the Great Rabbi and of R. Hiyya, and, by G-d! all the years during which that disciple sat before his teachers I remained standing! And in what [do you think] he excelled? He excelled in everything!' **Chullin 54a**

C.

רבי יוחנן ורשב"ל תריהון אמרין אנן לא זכינן לאוריתא אלא בגין דחמינן אצבעתיה דר' מן גולגיקין דידיה. תלמוד ירושלמי ביצה ה:ב

Rabbi Yochanan and Rabbi Shimon ben Lakish jointly said: We merited to know Torah only because we saw the fingers of Rabbi [Yehudah HaNasi] that protruded from his robes. **Yerushalmi Baitza 5:2**

II. Robber Chieftan

A.

יומא חד הוו מפלגי בי מדרשא: הסייף והסכין והפגיון והרומח ומגל יד ומגל קציר מאימתי מקבלין טומאה - משעת גמר מלאכתן, ומאימתי גמר מלאכתן? רבי יוחנן אומר: משיצרפם בכבשן, ריש לקיש אמר: משיצחצחן במים. - אמר ליה: לסטאה בלסטיותיה ידע - אמר ליה: ומאי אהנת ליה? התם רבי קרו לי, הכא רבי קרו לי. בבא מציעא פד.

Now, one day there was a dispute in the Yeshivah [with respect to the following. Viz.,] a sword, knife, dagger, spear, hand-saw and a scythe — at what stage [of their manufacture] can they become unclean? When their manufacture is finished. And when is their manufacture finished? — R. Johanan ruled: When they are tempered in a furnace. Resh Lakish maintained: When they have been furbished in water. Said he to him: ‘A robber understands his trade.’ Said he to him, ‘And wherewith have you benefited me: there [as a robber] I was called Master, and here I am called Master.’ **Bava Metzia 84a**

B.

ריש לקיש זבין נפשיה ללודאי, שקל בהדיה חייתא וגלגלתא, אמר: גמירי, דיומא בתרא כל דבעי מינייהו עבדי ליה, כי היכי דליחול אדמיה. יומא בתרא אמרו ליה: מאי ניחא לך? אמר להו: בעינא אקמטינכו ואותבינכו, וכל חד מינייכו אמחי' חייתא ופלגא. קמטינהו ואותבינהו כל חד מינייהו, כד מחייהו חד חייתא נפק נשמתיה חרקניה לשיניה, א"ל: אחוכי קא מחיית ביי אכתי פש לך גבי פלגא דחייתא, קטלינהו כולהו. נפק ואתא. גיטין מז.

Resh Lakish once sold himself to the Lydians (or gladiators). He took with him a bag with a stone in it, because, he said, it is a known fact that on the last day they grant any request [of the man they are about to kill] in order that he may forgive them his murder. On the last day they said to him, What would you like? He replied: I want you to let me tie your arms and seat you in a row and give each one of you a blow and a half with my bottle. He bound them and seated them, and gave each of them a blow with his bag which stunned him. [One of them] ground his teeth at him. Are you laughing at me? he said. I have still half a bag left for you. So he killed them all and made off. **Gittin 47a**

C.

יומא חד הוה קא סחי רבי יוחנן בירדנא, חזייה ריש לקיש ושוור לירדנא אבתריה, אמר ליה: חילך לאורייתא - אמר ליה: שופרך לנשי - אמר ליה: אי הדרת בך - יהיבנא לך אחותי, דשפירא מינאי. קביל עליה. בעי למיהדר לאתויי מאניה - ולא מצי הדר. אקרייה ואתנייה, ושווייה גברא רבא. כבא מציעא פד.

One day R. Yochanan was bathing in the Jordan, when Resh Lakish saw him and leapt into the Jordan after him. Said he [R. Yochanan] to him, ‘Your strength should be for the Torah.’ — ‘Your beauty,’ he replied, ‘should be for women.’ ‘If you will repent,’ said he, ‘I will give you my sister [in marriage], who is more beautiful than I.’ He undertook [to repent]; then he wished to return and collect his weapons, but could not. Subsequently, [R. Yochanan] taught him Bible and Mishnah, and made him into a great man. **Bava Metzia 84a**

D.

רבי איסי איתציד בספסופה אמר רבי יונתן יכרך המת בסדינו אמ' רבי שמעון בן לקיש עד דאנא קטיל ואנא מיתקטיל אנא איזיל ומשיזיב ליה בחיילא אזל ופייסון ויהבוניה ליה אמר לון ואתון גבי סבן והוא מצלי עליכון אתון גבי רבי יוחנן אמר לון מה דהוה בלבבכון מיעבד ליה יתעביד לון ימטא לההוא עמא לא מטון אפיפסרוס עד דאזלון כולהון. תלמוד ירושלמי תרומות ח: ד

Rabbi Issi was held captive and was in grave danger. Rabbi Yonason said that [Rabbi Issi would probably be killed and] his body would probably be fated to be wound in shrouds. Rabbi Shimon ben Lakish said, "Either I will kill [the criminals] or get killed. I am going to save his life by force." He went and appeased them and they gave Rabbi Issi back to him. He said to them, "Go to the elder Rabbi (Rabbi Yochanan) and he will pray for you." They came to Rabbi Yochanan. He said to them, "What you wanted to do to him should be done to you." Before they reached Apipasros they were all killed. **Talmud Yerushalmi Terumos 8:4**

III. The Brilliant Disciple

A.

אמר עולא: הרואה את ריש לקיש בבית המדרש כאילו עוקר הרים וטוחנן זה בזה. סנהדרין כד.

Ulla said: One who saw Resh Lakish in the Beth-Hamidrash [engaged in debate] would think that he was uprooting mountains and grinding them against each other! **Sanhedrin 24a**

B.

נח נפשיה דרבי שמעון בן לקיש, והוה קא מצטער רבי יוחנן בתריה טובא. אמרו רבנן: מאן ליזיל ליתביה לדעתיה - ניזיל רבי אלעזר בן פדת, דמחדדין שמעתתיה. אזל יתיב קמיה, כל מילתא דהוה אמר רבי יוחנן אמר ליה: תניא דמסייעא לך. אמר: את כבר לקישא? בר לקישא, כי הוה אמינא מילתא - הוה מקשי לי עשרין וארבע קושייתא, ומפרקינא ליה עשרין וארבעה פרוקי, וממילא רווחא שמעתא. ואת אמרת תניא דמסייע לך, אטו לא ידענא דשפיר קאמינא? הוה קא אזיל וקרע מאניה, וקא בכי ואמר: היכא את בר לקישא, היכא את בר לקישא, והוה קא צוח עד דשף דעתיה [מיניה]. בעו רבנן רחמי עליה ונח נפשיה. בבא מציעא פד.

Resh Lakish died, and R. Yochanan was plunged into deep grief. Said the Rabbis, 'Who shall go to ease his mind? Let R. Eleazar b. Pedath go, whose disquisitions are very subtle.' So he went and sat before him; and on every dictum uttered by R. Yochanan he observed: 'There is a Baraitha which Supports you.' 'Are you as the son of Lakisha?' he complained: 'when I stated a law, the son of Lakisha used to raise twenty-four objections, to which I gave twenty-four answers, which consequently led to a fuller comprehension of the law; whilst you say, "A Baraitha has been taught which supports you:" do I not know myself that my dicta are right?' Thus he went on rending his garments and weeping, 'Where are you, O son of Lakisha, where are you, O son of Lakisha;' and he cried thus until his mind was turned. Thereupon the Rabbis prayed for him, and he died. **Bava Metzia 84a**

C.

ריש לקיש הוה מסדר מתניתיה ארבעין זמנין כנגד ארבעים יום שניתנה תורה, ועייל לקמיה דרבי יוחנן. תענית ח.

Resh Lakish made it his practice to repeat in systematic order his studies forty times corresponding to the forty days during which the Torah was given, and only then would he come before R. Yochanan. **Taanis 8a**

D.

אמר ריש לקיש: מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה - שנאמר (במדבר י"ט) זאת התורה אדם כי ימות באהל. ברכות סג:

Resh Lakish said: Whence do we learn that words of Torah are firmly held by one who kills himself for it? Because it says: This is the Torah, when a man shall die in the tent.

Berachos 63b

E.

יתיב קאכיל ושתתי, אמרה ליה ברתיה: לא בעית מידי למזגא עליה? אמר לה: בתי, כריסי כרי. כי נח נפשיה שבק קבא דמוריקא, קרא אנפשיה: (תהלים מ"ט) ועזבו לאחרים חילם. גיטין מז.

As he was once seated [on the ground] eating and drinking, his daughter said, Don't you want something to recline on? He replied: Daughter, my stomach is my cushion. At his death he left a kab of saffron, and he applied to himself the verse, And they shall leave to others their substance. **Gittin 47a**

F.

אמר רבי שמעון בן לקיש במגילת חסידים מצאו כתוב יום תעזבני ימים אעזבך לשנים שיצאו אחד מטיבריא ואחד מציפורין ופגעו זה בזה בחדא משכנא לא הספיקו לפרוש זה מזה עד שהלך זה מיל וזה מיל נמצאו רחוקין זה מזה שני מילין ואשה שהיתה יושבת וממתנת לאיש כל זמן שהיתה בדעתו להינשא לה היתה יושבת וממתנת לו כיון שהפליג דעתו ממנה היא היתה הולכ' ונישא' לאח' תלמוד ירושלמי ברכות ט:ה

Rabbi Shimon ben Lakish stated that he found written in a scroll that was kept by "chasidim" (the scrupulously pious), "If you forsake me (the Torah) for one day, I will forsake you for two." It is akin to two people who left, one from Tiberius and the other from Seforis, and met each other in one area. After each one had continued to travel for a mil, they were actually two mil apart. It is also akin to a woman who was waiting for a certain man. As long as he was intending to marry her, she was still waiting for him. As soon as he had stopped having her in mind, she went ahead and married someone else.

Talmud Yerushalmi Berochos 9:5

IV. At The Feet of the Masters

A.

ריש לקיש ותלמידי דרבי חנינא איקלעו לההוא פונדק, ולא הוה שוכר והוה משכיר. אמרו: מהו למיגר מיניה? . . . אמר להן ריש לקיש: נשכור, ולכשנגיע אצל רבותינו שבדרום נשאל להן. אתו שיילו לרבי אפס, אמר להן: יפה עשיתם ששכרתם. עירובין סה:

Resh Lakish and the students of R. Chanina once happened to be in a certain inn while its tenant was away but its landlord was present. 'Is it proper', they discussed, 'to rent from him [the heathen's share in the courtyard]?' . . . Resh Lakish said to them: 'Let us rent it and when we arrive at our Masters in the South we might submit the question to them'.

On submitting the question to R. Afes he replied: 'You have acted well in renting it'.

Eiruvim 65b

B.

בעא מיניה רשב"ל מר"ח: עטלוזא של עזה, מהו? עבודה זרה יא:

R. Shimon b. Lakish asked of R. Chanina, How about the market-place of Gaza?

Avodah Zarah 11b

C.

בעא מיניה רבי יוחנן מרבי אושעיא: פצוע דכא כהן שנשא בת גרים, מהו שיאכילנה בתרומה? אישתיק ולא אמר ליה ולא מידי. לסוף אתא גברא רבה אחרינא ובעא מיניה מילתא [אחריתא], ופשט ליה, ומנו? ריש לקיש. א"ל רבי יהודה נשיאה לר' אושעיא: אטו ר' יוחנן לאו גברא רבה הוא? אמר ליה: דקבעי מינאי מילתא דלית לה פתרי. יבמות נז.

R. Yochanan enquired of R. Oshaia: If a priest who was wounded in the stones married the daughter of proselytes does he confer upon her the right of eating terumah? The other remained silent and made no reply at all. Later, *another great man* came and asked him a different question which he answered. And who was that man? Resh Lakish. Said R. Judah the Prince to R. Oshaia: Is not R. Johanan a great man? The other replied: [No reply could be given] since he submitted a problem which has no solution. **Yevamos 57a**

V. The Distinguished Colleague

A.

רבי יוחנן אמר להו: מה אעשה, שכנגדי חלוק עלי. כתובות נד:

R. Yochanan, when they came to him again, said to them, 'What can I do when one of equal standing (Resh Lakish) differs from me?' **Kesubos 54b**

B.

א"ל רב: כהנא . . . קום סק לארעא דישראל, וקביל עלך דלא תקשי לרבי יוחנן שבע שנין. אזיל אשכחיה לריש לקיש דיתב וקא מסיים מתיבתא דיומא לרבנן, אמר להו: ריש לקיש היכא? אמרו ליה: אמאי? אמר להו: האי קושיא והאי קושיא, והאי פירוקא והאי פירוקא. אמרו ליה לריש לקיש. אזל ריש לקיש א"ל לרבי יוחנן: ארי עלה מבבל, לעיין מר במתיבתא דלמחר. בבא קמא קיז.

Rab therefore said to him: 'Kahana, . . . arise therefore and go up to the Land of Israel but take it upon yourself that you will not point out any difficulty to R. Yochanan for the next seven years. When he arrived there he found Resh Lakish sitting and going over the lecture of the day for [the younger of] the Rabbis. He thereupon said to them: 'Where is Resh Lakish?' They said to him: 'Why do you ask?' He replied: 'This point [in the lecture] is difficult and that point is difficult, but this could be given as an answer and that could be given as an answer.' When they mentioned this to Resh Lakish, Resh Lakish went and said to R. Johanan: 'A lion has come up from Babylon; let the Master therefore look very carefully into tomorrow's lecture.' **Bava Kama 117a**

C.

רב חייא בר אבא מקרי בניה דריש לקיש הוה, ואמרי לה: מתני בריה דריש לקיש הוה, שכיב ליה ינוקא יומא קמא לא אזל לגביה, למחר דבריה ליהודה בר נחמני מתורגמניה, אמר ליה: קום אימא מלתא כל קביל ינוקא. כתובות ח:

R. Hiyya. the son of Abba, [who was] the Bible teacher of the son of Resh Lakish, or, as some say, the Mishnah teacher of the son of Resh Lakish. [It happened as follows:] A child [of R. Hiyya, the son of Abba] died. The first day he [Resh Lakish] did not go to him. The next day he [Resh Lakish] took with him Yehudah the son of Nahmani, his meturgeman [and] said to him: Rise [and] say something with regard to [the death of] the child. **Kesubos 8b**

D.

אתא עובדא קומי רבי ירמיה ועבד כריש לקיש אמר ליה רבי יוסי שבקינ רבי יוחנן ועבדינ כריש לקיש אמר ליה הוריותיה דרבי יוחנן והוריותא דריש לקיש לאו הוריותא אמר רבי יעקב בר אחא לא ריש לקיש פליג על רבי יוחנן אלא מתניתא שמע ועמד עליה אמר רבי יוסי בי רבי בון לא דריש לקיש מתריס לקבל ר' יוחנן בגין דאתפלגי עלה אלא בגין מפקינ עובד מיניה כד שמע מתני' הוא סמך עליה כד דלא שמע מתני' הוא מבטל דעתיה מקומי דעתיה דרבי יוחנן. תלמוד ירושלמי גיטין ג:א

An incident came to the attention of Rabbi Yermiah and he ruled according to the opinion of Resh Lakish. Rabbi Yosi asked him, "How could you forsake the opinion of Rabbi Yochanan and rule like Resh Lakish?" He replied, "[Only] the rulings of Rabbi Yochanan are valid, but the rulings of Resh Lakish have no validity?" Rabbi Yaakov ben Acha said, "Not that Resh Lakish is arguing [on his own] with Rabbi Yochanan, but rather he heard a Braiisa and ruled accordingly." Rabbi Yosi bar Bun said, "By the fact that Resh Lakish disagreed with Rabbi Yochanan does not mean that he clashed with him. Rather, because he heard a Braiisa that supported his position, he relied upon it. However, when Resh Lakish did not hear of a Braiisa that supported his position, he would waive his own opinion in favor of Rabbi Yochanan's." **Talmud Yerushalmi Gitin 3:1**

VI. The Master of Truth

A.

ריש לקיש אמר נשיא שחטא מלקין אותו בבית דין של שלשה מה מחזרין ליה אמר רבי חגיג משה אין מחזרין ליה די קטל לון שמע רבי יודן נשייא וכעס שלח גנתון למיתפוס לריש לקיש טרפון ערק לדא מוגדלא ואית דמרינ להדא כפר חיטיא למחר סלק רבי יוחנן לבית וועדא וסלק ר' יודן נשייא לבית וועדא אמר ליה למה לית מרי אמר לן מילה דאורייתא שרי טפח בחד ידיה אמר ליה ובחדא טפחין אלא אמר ליה לא ולא בן לקיש לא אמר ליה אלא אני מפתחה אמר ליה בהדא מגדלא אמר ליה למחר אנא ואת ניפוק לקדמיה שלח רבי יוחנן גבי ריש לקיש עתיר לך מילה דאורייתא דנשייא נפיק לקדמך נפק לקדמון ומר דיגמא דידכון דמייא לבירייתבון כד אתא רחמנא למיפרוק ית ישראל לא שלח לא שליח ולא מלאך אלא הוא בעצמו דכתיב ועברתי בארץ מצרים הוא וכל דרגון דידיה אמר ליה ומה חמית מימר הא מילתא אמר לון מה אתון סברין מה דחיל מינכון הוינא מנע אולפניה דרחמנא. תלמוד ירושלמי סנהדרין ב:א

Resh Lakish stated that a "Nasi" who has sinned is flogged in a court of three. The question was asked: Does he return to his position afterwards. Rabbi Chagii replied, "[I swear] by the life of Moshe that he is not returned to his position. Otherwise he would kill those that punished him." Rabbi Yehudah Nessia [III] heard this and was angry. He sent a troop of soldiers to take Resh Lakish into custody. He escaped into a certain tower. Others say into the village of Chityah. The next day Rabbi Yochanan went to the House of Study as did Rabbi Yehudah Nessia. He (Rabbi Yehudah Nessia) said to him, "Why doesn't the master teach us the words of Torah?" He (Rabbi Yochanan) then started to clap with only one hand. He asked of him, "And with one hand can someone clap?" He replied, "No. And without Resh Lakish one cannot learn." He said to him, "Well, where is he hiding?" He answered, "In that tower." He [then] said, "Tomorrow, I together with you will go out to see him." Rabbi Yochanan sent the following message to Resh Lakish, "Prepare words of Torah, because the Nasi is coming to see you." He (Resh Lakish) came out to see him and said, "You are similar to the Creator. When He came to release the Jewish people He didn't send an emissary or angel. Rather, He did it himself . . ." He asked him, "What made you say that thing?" He replied, "What do you think? Because of my fear of you, I would hold back the teachings of the Torah?" **Talmud Yerushalmi Sanhedrin 2:1**

B.

רבי חייא בר זרנוקי ורבי שמעון בן יהוצדק הוו קאזלי לעבר שנה בעסיא. פגע בהו ריש לקיש, איטפיל בהדייהו, אמר: איזיל איחזי היכי עבדי עובדא. חזייה להווא גברא דקא כריב. אמר להן: כהן וחורש? אמרו לו: יכול לומר: אגיסטון אני בתוכו. תו חזייה להווא גברא דהוה כסח בכרמי, אמר להן: כהן וזמר? אמר לו: יכול לומר לעקל בית הבד אני צריך. אמר להם: הלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות. הי אמר להו ברישא? אילימא הא קמייתא אמר להו ברישא - הא נמי לימרו: אגיסטון אני בתוכו אלא: הא אמר ליה ברישא, והדר אמר להו הך. . אמרו: טרודא הוא דין. כי מטו להתם סליקו לאיגרא, שלפוח - לדרגא מתותיה. אתא לקמיה דרבי יוחנן, אמר לו: בני אדם החשודין על השביעית, כשרין לעבר שנה? הדר אמר: לא קשיא לי, מידי דהוה אשלשה רועי בקר. ורבנן אחושבניהו סמוך. והדר אמר: לא דמי, התם - הדור אימנו רבנן ועברוה להווא שתא, הכא - קשר רשעים הוא, וקשר רשעים אינו מן המנין. אמר רבי יוחנן: דא עקא. כי אתו לקמיה דרבי יוחנן אמרו ליה: קרי לן רועי בקר ולא אמר ליה מר ולא מידי? - אמר להו: ואי קרי לכו רועי צאן מאי אמינא ליה? סנהדרין כו.

R. Hiyya b. Zarnuki and R. Simeon b. Jehozadak once went to Assia to intercalate the year. They were met by Resh Lakish, who joined them, saying, 'I will come and see their procedure.' On the way, he saw a man ploughing, and remarked to them, 'That man who is ploughing is a priest.' But they replied, 'Can he not say: I am an imperial servant on the estate?' Further on he saw a man pruning his vineyard, and again observed, 'That pruner is a priest.' 'But', they demurred, 'he might say: I need [the twigs] to make a bale [akkel] for the wine-press, [a legitimate purpose].' 'The heart knows whether it is for akkel or akalkaloth [perverseness]', he retorted. — Now, which remark did he make first? Shall we say, his first remark was the one first recorded: then for the other too they could have suggested [the same excuse], 'I am an imperial servant on the estate.' Hence the latter remark must have come first: and only subsequently did he make the other observation. . . .

They said: He is a troublesome person, and so, on reaching their destination, they ascended to the upper chamber, and removed the ladder. Thereupon he [Resh Lakish] went before R. Yochanan and asked: Are people suspected of trespassing Sabbatical laws qualified to intercalate the year? But on second thoughts he said: This presents no difficulty, for there is a similar case of three cowherds, upon whose calculations the Rabbis relied. Subsequently, however, he said: There is no comparison between the two cases; there it was the Rabbis who eventually decided and declared the year intercalated, whereas here, it is a confederacy of wicked men, such as may not be counted [on the intercalary board]. R. Yochanan replied: That is a misfortune.

When they came before R. Yochanan, they complained: He described us as cowherds, and you made no objection whatever. R. Yochanan answered: Even had he called you shepherds, what could I have said? **Sanhedrin 26a**

C.

ומה רבי אלעזר דמרא דארעא דישראל הוה, ולא הוה משתעי ריש לקיש בהדיה, דמאן דמשתעי ריש לקיש בהדיה בשוק יהבו ליה עיסקא בלא סהדי. יומא ט:

Even with R. Eleazar, who was the master of the land of Israel, Resh Lakish did not converse for anyone with whom Resh Lakish conversed in the street could get merchandise without witnesses. **Yoma 9b**

D.

א"ל ר"ש בר אליקים לר"ש בן לקיש . . . א"ל: תרמינך שעתך, באומר . . . עבודה זרה לד:

R. Shimon b. Eliakim to R. Shimon b. Lakish: . . . He replied: You are to be congratulated on your acumen; but in our case we assume . . . **Avodah Zarah 34b**

E.

ריש לקיש ספדיה להווא צורבא מרבנן דשכיח בארעא דישראל, דהוי תני הלכתא בעשרים וארבע שורתא, אמר: ווי, חסרא ארעא דישראל גברא רבה. ההוא דהוי תני הלכתא סיפרא וספרי ותוספתא, ושכיב. אתו ואמרו ליה לרב נחמן: ליספדיה מר - אמר: היכי נספדיה? הי צנא דמלי סיפרי דחסר תא חזי מה בין תקיפי דארעא דישראל לחסידי דבבל. מגילה כח:

Resh Lakish delivered a funeral address for a certain rabbinical student who frequented the Land of Israel and who used to repeat halachoth before twenty-four rows [of disciples]. He said: Alas! The Land of Israel has lost a great man. [On the other hand] there was a certain man who used to repeat halachoth, Sifra and Sifre and Tosefta, and when he died they came and said to R. Nahman, Sir, will you deliver a funeral oration for him, and he said, How are we to deliver over him an address: Alas! A bag full of books has been lost! Observe now the difference between the rigorous scholars of the Land of Israel and the saints of Babylon. **Megila 28b**

F.

רבי אבהו וריש לקיש הוו עללין לחדא מדינתא דקיסרין אמר ליה רבי אבהו לר' שמעון בן לקיש מהו כן עלינן למדינתא דחירופיא וגידופיא, נחת ליה ריש לקיש מן חמריה וספא חלא ויהב בפומיה, אמר ליה מהו כן אמר לו אין הקב"ה רוצה במי שאומר דילטוריא על ישראל. שיר השירים רבה פרשה א ד"ה א [ו] אל

Rabbi Abahu and Resh Lakish were going to a certain city near Caesaria.. Rabbi Abahu said to Resh Lakish, "What is the purpose of going to a city of people who curse and scoff." At that , Resh Lakish got off of his donkey and took out some vinegar and put it in his mouth. He (Rabbi Abahu) asked him what that was all about. He answered, "G-d does not have any desire in those that speak deleteriously against Jews." **Shir HaShirim Rabbah 1:6**

VII. The Teacher of Righteousness

A.

אמר רבי לוי בר חמא אמר רבי שמעון בן לקיש: לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, שנאמר (תהלים ד') רגזו ואל תחטאו. אם נצחו - מוטב, ואם לאו - יעסוק בתורה, שנאמר: אמרו בלבבכם אם נצחו - מוטב, ואם לאו - יקרא קריאת שמע, שנאמר: על משכבכם אם נצחו - מוטב, ואם לאו - יזכור לו יום המיתה, שנאמר: ודמו סל-ה. ברכות ה.

R. Levi b. Hama says in the name of R. Shimon b. Lakish: A man should always incite the good impulse [in his soul] to fight against the evil impulse. For it is written: Struggle and sin not. If he subdues it, well and good. If not, let him study the Torah. For it is written: Commune with your own heart. If he subdues it, well and good. If not, let him recite the 'Shema'. For it is written: 'Upon your bed'. If he subdues it, well and good. If not, let him remind himself of the day of death. For it is written: 'And be still, Sel-ah'.

Berachos 5a

B.

אמר ריש לקיש: מאי דכתיב (משלי ג) אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן. בא לטמא - פותחין לו, בא לטהר - מסייעין אותו. יומא לח:

Resh Lakish said: What is the meaning of: If it concerneth the scorners He scorneth them, but unto the humble He giveth grace? i.e., if a man comes to defile himself, the doors are opened to him, but if he comes to purify himself, he is helped. **Yoma 38b**

C.

אמר רבי שמעון בן לקיש משום רבי יהודה נשיאה: מאי דכתיב (יחזקאל א) וידי אדם מתחת כנפיהם - ידו כתיב, זה ידו של הקדוש ברוך הוא שפרוסה תחת כנפי החיות כדי לקבל בעלי תשובה מיד מדת הדין. פסחים קיט.

Rabbi Shimon ben Lakish said in the name of R. Judah Nisi'ah: What is implied by the verse: And they had the hands of a man under their wings? Yado [his hand] is written: this refers to the Hand of the Holy One, blessed be He, which is spread out under the wings of the Hayyoth, in order to accept penitents [and shield them] from the Attribute of Justice. **Pesachim 119a**

VIII. The Death of the Master

A.

יומא חד הווי מפלגי בי מדרשא: הסייף והסכין והפגיון והרומח ומגל יד ומגל קציר מאימתי מקבלין טומאה - משעת גמר מלאכתן, ומאימתי גמר מלאכתן? רבי יוחנן אומר: משיצרפם בכבשן, ריש לקיש אומר: משיצחצחן במים. - אמר ליה: לסטאה בלסטיותיה ידע - אמר ליה: ומאי אהנת לי? התם רבי קרו לי, הכא רבי קרו לי. אמר ליה: אהנאי לך דאקרבינך תחת כנפי השכינה. חלש דעתיה דרבי יוחנן, חלש ריש לקיש. אתאי אחתיה קא בכיא, אמרה ליה: עשה בשביל בני אמר לה: (ירמיהו מ"ט) עזבה יתמיך אני אחיה. - עשה בשביל אלמנותי - אמר לה: (ירמיהו מ"ט) ואלמנותיך עלי תבטחו. נח נפשיה דרבי שמעון בן לקיש, והוה קא מצטער רבי יוחנן בתריה טובא. כבא מציעא פד.

Now, one day there was a dispute in the schoolhouse [with respect to the following. Viz.,] a sword, knife, dagger, spear, hand-saw and a scythe — at what stage [of their manufacture] can they become unclean? When their manufacture is finished. And when is their manufacture finished? — R. Johanan ruled: When they are tempered in a furnace. Resh Lakish maintained: When they have been furbished in water. Said he to him: 'A robber understands his trade.' Said he to him, 'And wherewith have you benefited me: there [as a robber] I was called Master, and here I am called Master.' 'By bringing you under the wings of the Shechinah,' he retorted. R. Yochanan therefore felt himself deeply hurt, [as a result of which] Resh Lakish fell ill. His sister [sc. R. Yochanan's, the wife of Resh Lakish, or read: his wife] came and wept before him: 'Forgive him for the sake of my son,' she pleaded. He replied: 'Leave thy fatherless children. I will preserve them alive.' 'For the sake of my widowhood then!' 'And let thy widows trust in me,' he assured her. Resh Lakish died, and R. Yochanan was plunged into deep grief. **Bava Metzia 84a**

B.

אשכחיה רבי יוחנן לינוקא דריש לקיש, אמר ליה: אימא לי פסוקיך - אמר ליה: עשר תעשר. אמר ליה: ומאי עשר תעשר? - אמר ליה: עשר בשביל שתתעשר. - אמר ליה: מנא לך? - אמר ליה: זיל נסי. - אמר ליה: ומי שרי לנסוייה להקדוש ברוך הוא? והכתיב (דברים ו') לא תנסו את ד' - אמר ליה: הכי אמר רבי הושעיא: חוץ מזו, שנאמר (מלאכי ג') הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ד' צבא-ות אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די, מאי עד בלי די? אמר רמי בר חמא אמר רב: עד שיבלו שפתותיכם מלומר די. - אמר ליה: אי הות מטי התם להאי פסוקא - לא הוית צריכנא לך ולהושעיא רבך. ותו אשכחיה רבי יוחנן לינוקיה דריש לקיש דיתיב ואמר (משלי י"ט) אולת אדם תסלף דרכו ועל ד' יזעף לבו. יתיב רבי יוחנן וקא מתמה אמר: מי איכא מידי דכתיבי בכתובי דלא רמיזי באורייתא? - אמר ליה: אטו הא מי לא רמיזי? והכתיב (בראשית מ"ב) ויצא לבם ויחדרו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אלקים לנו. דל עיניה וחזא ביה, אתיא אימיה אפיקתיה, אמרה ליה: תא מקמיה, דלא ליעבד לך כדעבד לאבוך. תענית ט.

R. Yochanan met the young son of Resh Lakish and said to him, 'Recite to me the Bible verse [you have learnt to-day].' The latter replied, 'Thou shalt surely tithe, at the same time asking, 'What may be the meaning of these words?' R. Yochanan answered, 'Give tithes that you may be enriched'. The boy then asked, 'Whence do you adduce this?' R. Yochanan replied: 'Go test it [for yourself]'. The boy thereupon asked: Is it permissible to try the Holy One, blessed be He, seeing that it is written, Ye shall not try the L-rd? -R. Yochanan replied: Thus said R. Oshaia: The case of tithe-giving is excepted [from the prohibition], as it is said, Bring ye the whole tithe unto the storehouse, that there may be food in My house, and try Me now herewith, saith the L-rd of Hosts, if I will not open you the windows of heaven, and pour you out a blessing, that there shall be more than sufficiency. (What is the meaning [of the words], 'That there shall be more than sufficiency?' — R. Rami b. Hama said in the name of Rab: Until your lips grow weary from saying, 'It is enough'.) The boy thereupon exclaimed, Had I reached this verse [in my Bible studies] I should need neither you nor R. Oshaia, your teacher. On another occasion R. Yochanan met the young son of Resh Lakish sitting and reciting the verse: The foolishness of man perverteth his way; and his heart fretteth against the L-rd. R. Yochanan thereupon exclaimed in amazement: Is there anything written in the Hagiographa to which allusion cannot be found in the Torah? The boy replied: Is then this verse not alluded to in the Torah, seeing that it is written, And their heart failed them, and they turned trembling one to another, saying: 'What is this that G-d hath done unto us?' R. Yochanan lifted up his eyes and stared at him, whereupon the boy's mother came and took him away, Saying to him, 'Go away from him, lest he do unto you as he did unto your father'. **Taanis 9a**